

Raad van de
Europese Unie

**Brussel, 15 maart 2022
(OR. en)**

7101/22

CCG 15

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6500/22 ADD 1 CCG 7
Betreft:	Conclusies van de Raad over exportkredieten

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over exportkredieten, die de Raad (Economische en Financiële Zaken) tijdens zijn 3855e zitting op 15 maart 2022 heeft goedgekeurd.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

I. Inleiding en algemene verklaringen

1. ONDERSTREEPT dat door de overheid gesteunde exportkredieten¹ belangrijke hefboomen zijn voor de verwezenlijking van prioritaire beleidsdoelstellingen van de Europese Unie (EU) en haar lidstaten. Deze doelstellingen omvatten de opbouw van een sterk industrieel Europa, terwijl tegelijk de transitie naar een lage uitstoot van broeikasgassen wordt gewaarborgd. Meer in het bijzonder zijn door de overheid gesteunde exportkredieten van essentieel belang voor het mondiale industriële concurrentievermogen van Europa, aangezien deze kredieten Europese ondernemingen ondersteunen bij het meedingen naar contracten en projecten buiten de EU, waardoor banen en groei worden gecreëerd, ook voor kleine en middelgrote ondernemingen, in alle EU-lidstaten. Door een mondiaal gelijk speelveld te waarborgen, dragen door de overheid gesteunde exportkredieten bij tot meer industriële samenwerking en een snellere ontwikkeling van nieuwe sleutelsectoren binnen de EU. Daarnaast zorgen ze voor een sterkere mondiale connectiviteit. Door de overheid gesteunde exportkredieten zijn ook van groot belang om de EU-lidstaten in staat te stellen de groene transitie te financieren en ecologisch duurzame projecten te ondersteunen.

¹ In de tekst verwijst "door de overheid gesteunde exportkredieten" naar exportkredieten die vallen onder de OESO-regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten.

2. BENADRUKT dat door de overheid gesteunde exportkredieten worden verstrekt door EU-lidstaten en exportkredietinstellingen en die kredieten zeer nuttig zijn gebleken voor het ondersteunen van het concurrentievermogen van de EU-uitvoer. Door de overheid gesteunde exportkredieten staan echter onder druk door de snelle veranderingen in de mondiale economie en de spanningen in het multilaterale kader. Bovendien zijn de door de overheid gesteunde exportkredieten die door de EU-lidstaten worden verstrekt, sterk gereguleerd, met name door de OESO-regeling inzake door de overheid gesteunde exportkredieten (de "OESO-regeling") en Verordening (EU) nr. 1233/2011. Deze regels zijn onvoldoende gemoderniseerd in het licht van de ontwikkeling van mondiale waardeketens en de internationale concurrentie van niet-OESO-landen. MERKT OP dat er weliswaar meer vooruitgang is geboekt bij de onderhandelingen over de OESO-regeling, maar dat deze nog steeds niet het tempo van de veranderende economische en klimaatomstandigheden volgen.
3. MERKT OP dat de exportkredietinstellingen van de EU nauw samenwerken met de particuliere markt en streven naar meer samenwerking met elkaar binnen de EU en met andere verstrekkers van financiële steun (investeringen en ontwikkeling) in de EU, overeenkomstig hun respectieve doelstellingen en bevoegdheden.
4. ERKENT de rol van door de overheid gesteunde exportkredieten bij het bevorderen en ondersteunen van een verschuiving in de investeringspatronen naar klimaatneutrale, klimaatveerkrachtige projecten. HERINNERT AAN de Raadsconclusies van 5 oktober 2021 over klimaatfinanciering, waarin de Raad "exportkredietinstellingen die dit nog niet hebben gedaan", oproept "om in de aanloop naar de COP26 ambitieuze tijdschema's vast te stellen voor de vaststelling van strategieën inzake afstemming op de Overeenkomst van Parijs en om meer klimaatfinanciering aan te trekken, ook uit de particuliere sector". BENADRUKT dat, als door de overheid gesteunde exportkredieten een rol willen spelen in de groene transitie, de regels zo snel mogelijk moeten worden gewijzigd.

5. VERHEUGT ZICH EROVER dat de bewustwording van door de overheid gesteunde exportkredieten binnen de EU geleidelijk toeneemt en dat vooruitgang wordt geboekt bij het aanpakken van nieuwe uitdagingen en wordt bijgedragen aan de economische respons op de COVID- 19-pandemie².
6. STEUNT het actieplan van de Export Finance Lab Think Tank³ van juli 2020 in de vorm van een Witboek over overheidsfinanciering van de export in de EU; IS HET EENS met de drie actielijnen en beleidsaanbevelingen voor de te volgen koers, namelijk: een alomvattende EU-strategie voor de overheidsfinanciering van export, handel en investeringen uitstippelen; het voortouw nemen en belangrijke verstrekkers van overheidsfinanciering betrekken bij het ontwerpen van een reeks mondiale regels voor overheidsfinanciering van de export; een strategie ontwikkelen voor de specifieke inzet van exportfinanciering om de mobilisering van kapitaal voor de groene transitie te ondersteunen; BETUIGT zijn wil om deze drie hoofddoelstellingen na te streven.
7. BENADRUKT dat de EU en haar lidstaten daarom het voortouw moeten nemen bij de aanpassing van door de overheid gesteunde exportkredieten om deze veranderende uitdagingen het hoofd te bieden.

II. EU-klimaatpact voor exportfinanciering

8. ERKENT de rol van door de overheid gesteunde exportkredieten bij het bevorderen en ondersteunen van een verschuiving in de investeringen naar klimaatneutrale, klimaatveerkrachtige projecten; ERKENT dat het exportkredietbeleid dienovereenkomstig moet worden aangepast teneinde de wereldwijde gemiddelde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C boven het pre-industriële niveau; BENADRUKT dat een dergelijke aanpassing van het exportbeleid zou bestaan in een combinatie van maatregelen om de steun voor projecten in de fossiele-energiesector geleidelijk af te schaffen overeenkomstig de punten 11 en 12, stimulansen om de steun voor ecologisch duurzame projecten te versterken en meer transparantie bij het monitoren van de vooruitgang.

² Zie bijlage "Verslag 2021 over de ontwikkelingen in het exportfinancieringsstelsel van de EU".

³ Het ExFi-Lab bestaat onder meer uit deskundigen uit België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Italië, Nederland, Oostenrijk, Slowakije, Zweden, de Europese Commissie en de Raad van de EU.

9. IS INGENOMEN MET de langverwachte overeenkomst die in oktober 2021 is bereikt om een einde te maken aan exportkredietsteun voor kolengestookte centrales zonder emissiereductie onder de OESO-regeling.
10. ERKENT het meest recente wetenschappelijke bewijs over de klimaatverandering, met inbegrip van de conclusies van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering van de Verenigde Naties (IPCC) en van het verslag van het Internationaal Energieagentschap "Net Zero by 2050", waarin duidelijk wordt gewezen op de noodzaak om niet alleen het verbruik van steenkool maar ook dat van andere fossiele brandstoffen in te dammen.
11. VERZOEKT de Commissie met de deelnemers aan de OESO-regeling een discussie op gang te brengen om tot een akkoord te komen over de beëindiging van door de overheid gesteunde exportkredieten voor projecten in de fossiele-energiesector, niet enkel met betrekking tot steenkool maar ook tot olie en aardgas, tenzij in beperkte en duidelijk omschreven omstandigheden die verenigbaar zijn met een opwarmingslimiet van 1,5 °C en met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.
12. KONDIGT het voornemen van de lidstaten AAN om, in afwachting van het resultaat van die discussie op OESO-niveau, tussen nu en eind 2023 in hun nationale beleid hun eigen wetenschappelijk onderbouwde termijnen vast te stellen voor de beëindiging van door de overheid gesteunde exportkredieten voor projecten in de fossiele-energiesector⁴, tenzij in beperkte en duidelijk omschreven omstandigheden die verenigbaar zijn met een opwarmingslimiet van 1,5 °C en met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.
13. PLEIT VOOR de invoering in de OESO-regeling van financiële mechanismen om ecologisch duurzame projecten te stimuleren; bijvoorbeeld lagere aanbestedingen, langere looptijden of een specifieke risicogebaseerde aanpassing van de premies; BESCHOUWT de huidige EU-taxonomie als de relevante benchmark voor het aanmerken van ecologisch duurzame projecten.

⁴ Namelijk projecten voor exploratie, productie, vervoer, opslag, raffinage en distributie van steenkool, ruwe olie, aardgas en elektriciteitsopwekking zonder emissiereductie.

14. GEEFT AAN dat de lidstaten bereid zijn hun jaarlijkse verslaglegging aan de Commissie overeenkomstig bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1233/2011 uit te breiden met een klimaatgerichte evaluatie van hun door de overheid gesteunde exportkrediet-activiteiten, per sector volgens een gezamenlijk overeengekomen methode die uiterlijk eind 2023 moet worden vastgesteld.

III. Mondiaal gelijk speelveld en modernisering van de OESO-regeling.

15. HERINNERT ERAAN dat de OESO een forum biedt voor het handhaven, ontwikkelen en monitoren van de financiële regels voor exportkredieten, die zijn vastgelegd in de OESO-regeling en in het kader van de Overeenkomst inzake subsidies en compenserende maatregelen van de WHO. De OESO-regeling bepaalt de meest genereuze financiële voorwaarden die de deelnemers kunnen aanbieden bij het verstrekken van door de overheid gesteunde exportkredieten.
16. IS VAN OORDEEL dat de OESO-regeling steeds meer onder druk komt te staan door financiering verstrekt door niet-OESO-landen die niet door de regeling gebonden zijn; ERKENT dat de concurrentie van niet door de OESO-regeling gebonden landen toeneemt en niet alleen voor de EU en haar lidstaten, maar ook voor de OESO in het algemeen een uitdaging vormt; BETREURT dat de internationale werkgroep exportkredieten, ondanks jarenlange onderhandelingen, geen overeenstemming heeft kunnen bereiken over bredere gemeenschappelijke financiële regels voor door de overheid gesteunde exportkredieten en dat de onderhandelingen zijn opgeschort in afwachting van een consensus over de kernelementen van dergelijke regels.
17. IS INGENOMEN MET de nieuwe dynamiek bij de deelnemers om werk te maken van de modernisering van de OESO-regeling; HERINNERT AAN het gemeenschappelijk kader voor de modernisering van de OESO-regeling dat de deelnemers in oktober 2020 zijn overeengekomen, en STEUNT de lopende werkzaamheden met betrekking tot de prioriteiten van de modernisering.

18. BENADRUKT dat de EU ernaar streeft het moderniseringsproces van de OESO-regeling te bevorderen, zodat er geen belemmeringen zijn door een verouderd kader voor door de overheid gesteunde exportkredieten; BENADRUKT dat de EU er belang bij heeft dat de modernisering, waarover de deelnemers sinds 2019 besprekingen voeren, spoedig concrete resultaten oplevert.
19. WIJST EROP dat de lidstaten, in afwachting van de modernisering, bereid zijn om alle middelen waarover zij binnen het juridisch kader van de OESO-regeling beschikken, aan te wenden om hun concurrentievermogen te vergroten. Meer in het bijzonder zijn de lidstaten bereid gebruik te maken van de matchingclausule van de OESO-regeling en daartoe na te gaan hoe de samenwerking en de transparantie tussen de lidstaten en tussen de deelnemers aan de OESO-regeling bij het zich aanpassen aan concurrerende aanbiedingen van niet-deelnemers aan de OESO-regeling kunnen worden verbeterd, terwijl ze zich tegelijk blijven inzetten voor de modernisering van de OESO-regeling.
20. IS BEREID om, indien de deelnemers onvoldoende vooruitgang boeken bij de modernisering, de mogelijkheden te onderzoeken om zich opnieuw meer toe te spitsen op de Europese strategische en industriële belangen en de beste manier om deze autonoom te dienen.

IV. EU-strategie voor exportkredieten

21. IS OPGEZET MET de mededeling van de Commissie van 18 februari 2021 over de evaluatie van het handelsbeleid, waarin zij zich ertoe heeft verbonden te "onderzoeken wat de opties zijn voor een EU-strategie voor exportkredieten", met inbegrip van een EU-exportkredietfaciliteit en een betere coördinatie van de financiële instrumenten van de EU.
22. SPREEKT ZIJN STEUN UIT VOOR het analyseren van de mogelijkheid van een versterkte coördinatie en van een EU-exportkredietfaciliteit als aanvulling op nationale exportkredietfaciliteiten, op ontwikkelingshulp en op investeringssteun, zowel op nationaal als op EU-niveau, en met name op het NDICI; STELT VAST dat de werkzaamheden van de Commissie voor een betere coördinatie van de financiële instrumenten van de EU vorderen en dringt erop aan om snel naar deze doelstelling toe te werken.
23. IS INGENOMEN MET de haalbaarheidsstudie over een EU-strategie voor exportkredieten die namens de Europese Commissie wordt uitgevoerd; IS VAN MENING dat deze haalbaarheidsstudie de gelegenheid biedt om de behoeften van EU-exporteurs en de waarde van een mogelijke interventie op EU-niveau volledig te inventariseren; NEEMT ER KENNIS VAN dat de lidstaten en de belanghebbenden betrokken zullen worden bij de inventarisering en bij het uitwerken van eventuele beleidsreacties.
24. BENADRUKT dat het ontwerp van een eventuele EU-faciliteit gericht moet zijn op het aanpakken van onvolkomenheden in de markt en institutionele lacunes en op mogelijke waardevolle synergieën in het EU-landschap voor het verlenen van overheidssteun; VERZOEKT de Commissie dergelijke onvolkomenheden en lacunes in kaart te brengen, zowel met betrekking tot exportkredieten als instrumenten voor ontwikkelingsfinanciering.

25. VESTIGT DE AANDACHT OP de verschillende risicocapaciteit van de nationale kredietinstellingen en de manier waarop deze kan worden verbeterd door risicodeling via bijvoorbeeld herverzekering, alsook op het risicobeperkende gedrag van commerciële banken bij het verstrekken van leningen aan bepaalde sectoren of landen, waardoor de handel wordt beïnvloed.
26. HERINNERT AAN de Raadsconclusies van 12 juli 2021 over "Een wereldwijd geconnecteerd Europa", waarin wordt benadrukt dat de EU een geostrategische en mondiale aanpak moet nastreven; IS INGENOMEN MET de mededeling van de Commissie van 1 december 2021, getiteld "De Global Gateway"; VESTIGT DE AANDACHT OP de ervaring en de belangrijke rol van nationale kredietinstellingen bij het aantrekken van particulier kapitaal en belanghebbenden die nodig zijn voor een geslaagde uitvoering van de Global Gateway-strategie van de EU.
-